

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Spraw Zagranicznych
i Unii Europejskiej (14.)

19 lutego 2020 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy budżetowej na rok 2020 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji: 23 – Członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej; 45 – Sprawy zagraniczne; 83 – Rezerwy celowe; 84 – Środki własne Unii Europejskiej, a także planów finansowych: Instytutu Europy Środkowej; Ośrodka Studiów Wschodnich im. Marka Karpia; Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych; Instytutu Zachodniego im. Zygmunta Wojciechowskiego; Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka (druk senacki nr 70, druki sejmowe nr 112, 112-A, 204 i 204-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 13 minut 06)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Bogdan Klich)

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dzień dobry państwu.

Witam serdecznie wszystkich zgromadzonych senatorów, panie senator i panów senatorów. Witam serdecznie przybyłych gości, szeroko dzisiaj reprezentujących rząd Rzeczypospolitej Polskiej. Witam także przedstawicielkę naszego Biura Legislacyjnego. Witam pozostałych państwa.

To już, proszę państwa, czternaste posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej. Chyba jesteśmy rekordzistami pod tym względem, jeżeli chodzi o liczbę posiedzeń, w stosunku do innych komisji. Dzisiejsze posiedzenie jest szczególne, dlatego że dotyczy spraw, w których jak w soczewce ogniskują się priorytety, priorytety państwa polskiego, w tym wypadku w części dotyczącej spraw zagranicznych.

Mamy przedstawicieli Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Mogę prosić o listę? Mamy przedstawicieli Ministerstwa Finansów, mamy przedstawicieli kancelarii premiera. W związku z tym zaczniemy w takiej kolejności, tzn. najpierw oddam głos panu ministrowi Szynkowskiemu vel Sękowi, który właśnie do nas dołączył. Witam, Panie Ministrze. Później przekażę głos przedstawicielowi Ministerstwa Finansów, następnie przedstawicielowi kancelarii premiera, potem poproszę Biuro Legislacyjne o opinię i rozpoczniemy dyskusję. Mam nadzieję, że uporamy się z tematem niełatwym, bo sprawy finansowe zawsze są tematem niełatwym, w ciągu półtorej godziny. W związku z tym przechodzimy do pracy.

Proszę państwa, mamy dzisiaj posiedzenie poświęcone rozpatrzeniu ustawy budżetowej na rok 2020 w częściach właściwych zakresowi działań naszej komisji. W załącznikach nr 1 i 2 mają państwo część budżetową 45 „Sprawy zagraniczne”, załącznik nr 2 to także części budżetowe 23, 83, 84, odpowiednio „Członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej”, „Rezerwy celowe” oraz „Środki własne Unii Europejskiej”. Wreszcie załącznik nr 14 obejmuje plany finansowe Instytutu Europy Środkowej, Ośrodka Studiów Wschodnich, Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych, Instytutu Zachodniego oraz Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej. Zgodnie z przedmiotowym zakresem działania komisji omówimy też załączniki nr 3, 4, 6, 8, 9, 10, 15, 16, 17 i 18. Państwo pozwolą, że nie będę odczytywał ich tytułów, ale to jest zakres, w którym będziemy się poruszać.

Może zaczniemy od prezentacji pana ministra. Jest z nami pan minister Szynkowski vel Sęk.

Proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
SZYMON SZYNKOWSKI VEL SĘK

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo Senatorowie, przepraszam na wstępie za moje spóźnienie, ale trwa posiedzenie kierownictwa resortu i musiałem dokończyć omawianie pewnych spraw leżących w moich kompetencjach.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Projekt budżetu Ministerstwa Spraw Zagranicznych na 2020 r. został już szczegółowo przedstawiony w przesłanych Wysokiej Komisji materiałach. Odniosę się do najważniejszych, wynikających ze specyfiki resortu, spraw związanych z realizacją dochodów i wydatków.

W części 45 „Sprawy zagraniczne” w 2020 r. zaplanowano dochody w wysokości 206 milionów 596 tysięcy zł. Podstawowym źródłem dochodów budżetowych MSZ są wpływy z tytułu czynności konsularnych. W 2020 r. przewiduje się spadek dochodów w porównaniu do zaplanowanych w ustawie budżetowej w 2019 r. o 12,6% w związku ze zmniejszeniem dochodów uzyskiwanych przez placówki zagraniczne. Limit wydatków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w części 45 w roku 2020 wynosi 2 miliardy 27 milionów 60 tysięcy zł, tj. 98,1% wydatków określonych w ustawie budżetowej na 2019 r. Zgodnie z wytycznymi ministra finansów w ramach przyznanego limitu wydatków uwzględniono wzrost o 6% kwot bazowych dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń oraz wynagrodzeń osób objętych i nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, w tym również pochodnych od wynagrodzeń. Ponadto pozostałe wydatki pozapłacowe, w tym związane z funkcjonowaniem urzędu, zostały zmniejszone w stosunku do 2019 r. o ok. 39 milionów zł.

W czasie rozpatrywania projektu ustawy budżetowej na rok 2020 przez Sejm przyjęto zmiany dotyczące przeniesienia do części 45 „Sprawy zagraniczne” do rozdziału 75001 „Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej” kwoty 200 tysięcy zł, do rozdziału 85395 „Pozostała działalność” w ramach pozostałych zadań w zakresie polityki społecznej kwoty 18 milionów 300 tysięcy zł oraz do rozdziału 92104 „Działalność radiowa i telewizyjna” kwoty 10 milionów zł z planu wydatków części 03 „Kancelaria Senatu”.

W kwocie wydatków Ministerstwa Spraw Zagranicznych planowanych na 2020 r. ok. 70% stanowią wydatki realizowane w walutach. Dotyczą one m.in. działalności 166 placówek zagranicznych oraz płatności składek do organizacji międzynarodowych. W projekcie ustawy ujęto rezerwę celową w wysokości 100 milionów zł pod nazwą „Wdrażanie planu współpracy rozwojowej w 2020 r.”.

Środki budżetowe dla MSZ w części 23 „Członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii

Europejskiej” wynoszą 23 miliony 378 tysięcy zł i stanowią 104,3% wysokości wydatków w roku 2019. Zgodnie z wytycznymi ministra finansów w limicie wydatków został uwzględniony także wzrost o 6% kwot bazowych dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń oraz wynagrodzenia osób objętych i nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, w tym także pochodnych od wynagrodzeń.

Jestem gotów do omówienia najważniejszych celów realizowanych w zakresie strategii polskiej polityki zagranicznej, ale myślę, że ponieważ macie państwo te materiały, zostały one przekazane komisji, być może nie ma sensu, żebym teraz powtarzał te informacje. Skupię się ewentualnie na odpowiedzi na państwa pytania, jeżeli będziecie, Państwo Senatorowie, Panie Przewodniczący, takie zgłaszać. Serdecznie dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję również.

Proszę państwa, a teraz głos ma Ministerstwo Finansów, pan Patryk Łoszewski, dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej.

Bardzo proszę.

**DYREKTOR DEPARTAMENTU WSPÓŁPRACY
MIĘDZYNARODOWEJ
W MINISTERSTWIE FINANSÓW
PATRYK ŁOSZEWSKI**

Dziękuję bardzo.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Mam przyjemność przedstawić państwu informację na temat projektu budżetu państwa na 2020 r. w zakresie części 83 „Rezerwy celowe” poz. 8 i 49 oraz części 84 „Środki własne Unii Europejskiej”.

W części budżetowej 83 mamy 2 pozycje. Jedną to poz. 8 „Rezerw celowych”, która przeznaczona jest na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, a także na rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków. Środki rezerwy na 2020 r. zostały zaplanowane w wysokości 6 miliardów 271 milionów 634 tysięcy zł, w tym 2 miliardów zł na rozliczenie z budżetem Unii Europejskiej. To jest kwota przeznaczona na

ewentualne uzupełnienie płatności składki do budżetu UE. Pozostałe środki rezerwy przeznaczone zostaną na wydatki, w tym na wynagrodzenia związane m.in. ze współfinansowaniem projektów realizowanych z udziałem środków europejskich w ramach bieżącej perspektywy finansowej 2014–2020 oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, a także na zadania związane ze wspólną polityką rolną.

Druga to poz. 9 „Rezerw celowych”. Jest ona przeznaczona na utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z Unii Europejskiej, w tym na systemy informatyczne realizowane w ramach programów operacyjnych „Innowacyjna gospodarka”, „Polska cyfrowa” i „Kapitał ludzki”, a także na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych, w tym na zwiększenie wynagrodzeń pracowników uczelni. Rezerwa została zaplanowana w kwocie 1 miliarda 10 milionów 742 tysięcy zł.

Jeśli chodzi o część budżetową 84 „Środki własne Unii Europejskiej”, została ona utworzona w celu dokonywania płatności polskiej składki członkowskiej do budżetu Unii Europejskiej, czyli tzw. środków własnych Unii Europejskiej. Wydatki w tej części na 2020 r. zaplanowano w wysokości 23 miliardów 327 milionów 650 tysięcy zł. Kwota składki została obliczona przy uwzględnieniu projektu budżetu Unii na 2020 r. Mając na uwadze występujące w ostatnich latach duże zmiany w wysokości składki w trakcie roku, część tej kwoty, w wysokości 2 miliardów zł, ujęto w „Rezerwach celowych” w poz. 8, o czym wspominałem przed chwilą. Dziękuję uprzejmie.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Również dziękuję.
Proszę państwa, teraz kancelaria premiera.
Proszę bardzo.

DYREKTOR GENERALNY KANCELARII
PREZESA RADY MINISTRÓW
MAGDALENA
TARCZEWSKA-SZYMAŃSKA

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.
Szanowni Państwo!
Szczegółowe informacje dotyczące planów finansowych Instytutu Europy Środkowej, Ośrodka

Studiów Wschodnich im. Marka Karpia, Instytutu Zachodniego im. Zygmunta Wojciechowskiego oraz Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka przedstawialiśmy państwu w materiałach, niemniej jednak chciałabym pokrótce przedstawić najważniejsze informacje.

Projekt planu finansowego na 2020 r. przewiduje dla Instytutu Europy Środkowej osiągnięcie przychodów w kwocie 4 milionów zł, co stanowi 98,5% planu finansowego na 2019 r. Głównym, a w zasadzie jedynym przychodem jest dotacja podmiotowa w wysokości 4 milionów zł, co stanowi właśnie 98,5% środków przewidzianych na 2019 r.

Ośrodek Studiów Wschodnich planuje przychody w wysokości 9 milionów 910 tysięcy zł, z czego 9 milionów 757 tysięcy zł stanowi dotacja i jest ona wyższa o 552 tysiące zł w stosunku do tej z ustawy budżetowej na rok 2009...

(Głos z sali: Na rok 2019.)

...na rok 2019. Jest to związane z rozszerzeniem zadań ośrodka o analizę polityki zagranicznej i wewnętrznej państwa Izrael, ze szczególnym uwzględnieniem relacji z Polską, Unią Europejską oraz Federacją Rosyjską.

Projekt planu finansowego na 2020 r. przewiduje uzyskanie przez Instytut Zachodni przychodów w kwocie 4 milionów 60 tysięcy zł, co stanowi 105,7% ustawy budżetowej na 2019 r. Podstawową pozycję w przychodach instytutu stanowi dotacja w wysokości 3 milionów 710 tysięcy, czyli w kwocie wyższej o 210 tysięcy zł w stosunku do kwoty z roku 2019.

Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej przewiduje uzyskanie przychodów w kwocie 6 milionów zł, co stanowi dokładnie taką samą kwotę, jaką instytut otrzymał w postaci dotacji w 2019 r.

Przedstawiając najistotniejsze informacje, bardzo proszę o pozytywne zaopiniowanie tych planów. Staraliśmy się je opracować w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, oraz w sposób umożliwiający terminową realizację zadań tych jednostek. Dziękuję bardzo za uwagę.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję również.
Czy ktoś jeszcze z państwa, z przedstawicieli strony rządowej chciałby zabrać głos? Nie widzę chętnych.

A czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi do przedstawionego projektu?

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
ALDONA FIGURA

Bardzo dziękuję.
Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Tego się spodziewałem.

Proszę państwa, otwieram dyskusję na temat przedstawionego projektu budżetu dotyczącego spraw zagranicznych. Może zaczniemy od pytań, a potem przeszlibyśmy do ewentualnych opinii i uwag.

Bardzo proszę, pani marszałek Morawska-Stanecka.

SENATOR
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Ja mam pytanie do przedstawicieli ministerstwa związane z tym, że wydatki majątkowe w placówkach zagranicznych zostały zmniejszone do 23,9% wydatków z 2019 r. Chciałabym zadać konkretne pytanie: na jakim etapie jest budowa ambasad w Berlinie i w Mińsku? W jakim stanie są pozostałe placówki zagraniczne i jakie są potrzeby remontowe tych placówek?

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
SZYMON SZYKOWSKI VEL SĘK

Ja za chwilę przekażę głos przedstawicielowi Biura Inwestycji w MSZ, który być może zaspokoi ciekawość pani senator w sposób bardziej szczegółowy. Ja zwrócę tylko uwagę, że akurat w tej części budżetowej nie znajdują się 2 istotne pozycje, które będą realizowane w procesie

inwestycyjnym przez MSZ. One znajdują się w pozycji „Rezerw celowych”. To jest realizacja inwestycji w Berlinie i w Mińsku. Dlatego nie znajdziemy tego w tej kwocie i to zmniejszenie nie obejmuje akurat tych 2 pozycji.

Jeśli zaś chodzi o bardziej szczegółowe kwestie, o etapowanie inwestycji, to gdybym mógł, Panie Przewodniczący, prosiłbym przedstawiciela Biura Inwestycji MSZ o wypowiedź.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Naturalnie. Bardzo proszę.

DYREKTOR BIURA INWESTYCJI
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
**AGNIESZKA
FABRYCZEWSKA-CHOJNACKA**

Agnieszka Fabryczewska, Biuro Inwestycji.

Szanowni Państwo, jeżeli chodzi o budowę nowej siedziby w Mińsku, w zasadzie jesteśmy już na etapie podpisania umowy. W przyszłym tygodniu, dokładnie 25 lutego o godzinie 17.00 białoruskiego czasu w Mińsku zostanie podpisana umowa z wykonawcą, który został wyłoniony w ramach przetargu. Mamy nadzieję, że wykonawca jak najszybciej przejmie plac budowy i zgodnie z harmonogramem ruszy budowa.

Jeżeli chodzi o budowę ambasady w Berlinie, tutaj sprawa wygląda trochę inaczej. 14 lutego upłynął termin zbierania ofert w ramach przetargu. Wiemy już, że tych ofert wpłynęło 7. W piątek 28 lutego odbędzie się posiedzenie komisji przetargowej, oferty te zostaną otwarte i zacznie się procedura przetargowa, zgodnie z założeniami. Planujemy, że zamknięcie przetargu nastąpi bodajże w maju tego roku i wtedy nastąpi podpisanie umowy z wyłonionym wykonawcą.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję.

(Senator Gabriela Morawska-Stanecka: Pytałam jeszcze o potrzeby remontowe w ogóle placówek

zagranicznych i ewentualnie harmonogram, kiedy planuje się zakończenie tych 2 inwestycji.)

Bardzo proszę.

DYREKTOR BIURA INWESTYCJI
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
**AGNIESZKA
FABRYCZEWSKA-CHOJNACKA**

Jeżeli chodzi o potrzeby remontowe placówek, to informacje o nich zbierane są na bieżąco i też corocznie do planu w miarę możliwości finansowych... Wszelkie placówki dostają od nas wsparcie w różnych branżach i zakresach. Akurat budowa siedziby w Mińsku i w Berlinie to są największe inwestycje. Jeśli chodzi o remonty, to naszym zadaniem jest dbanie o ten stan techniczny budynków.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Ja rozumiem, że pani marszałek pytała o to, w jaki sposób te bieżące potrzeby remontowe są uzewnętrznione w projekcie budżetu.

(*Senator Gabriela Morawska-Stanecka: Dołącznie o to mi chodziło.*)

DYREKTOR BIURA INWESTYCJI
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
**AGNIESZKA
FABRYCZEWSKA-CHOJNACKA**

Jeżeli chodzi o remonty, to korzystamy tutaj z art. 163 ustawy o finansach publicznych i korzystamy z dochodów własnych w ramach odtworzenia mienia.

SENATOR
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Bardzo dziękuję.

Mam jeszcze takie pytanie. Kwota na pomoc rozwojową została zmniejszona ze 145 milionów do 100 milionów. Tutaj nasuwa się taka kwestia. Pomoc rozwojowa to był taki bardzo mocno

eksploatowany pomysł rządu przez ostatnie 4 lata, zwracano uwagę na to, że będziemy pomagać osobom dotkniętym szczególnie konfliktami zbrojnymi w miejscu ich powstawania. W związku z tym pytam, dlaczego i w jaki sposób... Dlaczego te środki zostały zmniejszone? W jaki sposób będziemy te palące kwestie rozwiązywać w sytuacji, gdy będziemy mieli na to mniej pieniędzy? Rozumiem, że z niektórych działań dotyczących pomocy rozwojowej zrezygnowano. Z których, z jakich kierunków?

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Panie Ministrze, bardzo proszę.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
SZYMON SZYMKOWSKI VEL SĘK

Bardzo dziękuję.

Istotnie, te środki zostały ograniczone. W pierwszej kolejności chciałbym wskazać, jakie strategiczne przedsięwzięcia kontynuujemy. Jest tu, po pierwsze, kontynuacja prowadzenia konkursów „Polska pomoc rozwojowa 2020” oraz „Edukacja globalna 2020”, z wyjątkiem kilku państw, w których nie są one prowadzone ze względów bezpieczeństwa. Jest tu drugi i trzeci moduł projektów wyłonionych w konkursach w latach 2018–2019; projekty wdrażane i przez placówki zagraniczne, i przez organy administracji rządowej; konkurs dotyczący wkładów własnych dla polskich organizacji pozarządowych na Bliskim Wschodzie i w wybranych krajach Afryki, dofinansowany ze źródeł innych niż budżet państwa; wpłaty na Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża, wpłaty wielostronne, a także wyodrębnienie puli środków na nagłe kryzysy humanitarne.

Jeśli chodzi o inicjatywy, które w związku z ograniczeniem środków nie będą mogły zostać zrealizowane, to jest konkurs „Pomoc humanitarna na Bliskim Wschodzie 2020”, wpłaty do funduszy związanych z odbudową Afganistanu, wpłaty do agend ONZ działających na Białorusi, w Gruzji i na Ukrainie oraz współfinansowanie działań telewizji Bielsat. Chciałbym jednak zaznaczyć, że

w trakcie roku budżetowego w zależności od potrzeb są możliwe nowelizacje tego komponentu i oczywiście uwzględnienie niektórych działań, jeżeli będą dostępne środki w budżecie.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Pani Marszałek?

SENATOR
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Dziękuję bardzo.

Mam jeszcze jedno, ostatnie pytanie. W założeniach polityki zagranicznej położony jest bardzo duży nacisk na dyplomację publiczną, wsparcie dyplomacji publicznej. Jakim cudem będziemy realizować takie zadania, skoro na międzynarodową aktywność jednostek samorządu terytorialnego, wpisującą się w pojęcie dyplomacji publicznej, w nadchodzącym roku jest przeznaczony wsparcie w kwocie o zł?

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Panie Ministrze?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
SZYMON SZYKOWSKI VEL SĘK

Chciałbym zwrócić uwagę na to, że dyplomacja publiczna jest bardzo szerokim pojęciem, dotyczy wielu obszarów aktywności. Współpraca jednostek samorządu terytorialnego jest niesłychanie wąskim wycinkiem dyplomacji publicznej. Wśród strategicznych elementów jest przede wszystkim współfinansowanie kanałów dotarcia bezpośrednio do opinii publicznej. Zwrócę tutaj uwagę na wielomilionowe, bodajże 18-milionowe, jeśli dobrze pamiętam, wydatki zaplanowane na TVP Polonia. To są wydatki zaplanowane na funkcjonowanie nowego kanału TVP Wilno, to są środki, które przeznaczamy również na dotowanie bardzo wielu projektów mediów w tych

krajach, w których docierają one do opinii publicznej, mediów polonijnych, ale nie tylko. Jest tu także konkurs „Dyplomacja publiczna”, gdzie w kwocie 5 milionów zł w 4 komponentach, w komponentie wspierania wizerunku Polski na arenie międzynarodowej, w komponentie dotyczącym polityki wschodniej, w komponentie dotyczącym dialogu polsko-żydowskiego oraz w komponentie nowym, tzw. bałkańskim, który wprowadzamy jako kontynuację naszego zaangażowania i wzmocnienia naszego zaangażowania na Bałkanach... To są konkursy dostępne dla organizacji tutaj, w kraju i wiele organizacji z nich korzysta. Jesteśmy na etapie zamknięcia rozpisania ofert konkursowych i w tej chwili komisja będzie oceniać te oferty.

Jeżeli chodzi konkretnie o element współpracy samorządowej, to czy pan, Panie Dyrektorze, mógłby dwa słowa ewentualnie powiedzieć? Pani, tak? To bardzo proszę.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Bardzo proszę.
Tylko do mikrofonu, jeśli mogę prosić.

NACZELNIK WYDZIAŁU PROGRAMOWANIA
I REALIZACJI BUDŻETU W DEPARTAMENCIE
DYPLOMACJI PUBLICZNEJ I KULTURALNEJ
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
MAGDALENA WASZCZUK

Witam państwa.

Naczelnik wydziału w Departamencie Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej.

W ramach środków na konkursy dla organizacji pozarządowych wpisane są również możliwości ubiegania się jednostek samorządu terytorialnego o te kwoty. Tak że to nie wyklucza... W odpowiednich paragrafach zostały zapewnione środki na to, aby zgłaszające się do nas, składające oferty jednostki samorządu terytorialnego z odpowiednimi zadaniami, realizujące założenia konkursu „Dyplomacja publiczna” – to jest największy konkurs, jeśli chodzi o zadania publiczne – mogły te środki otrzymać. Tak że przewidziano możliwość współfinansowania tych projektów i przekazywania środków.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Szymon Szynkowski vel Sęk: Jeśli można, uzupełnię.)

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Proszę, Panie Ministrze.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
SZYMON SZYNKOWSKI VEL SĘK

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Samorządy w przeszłości korzystały w wielu przypadkach z konkursu „Dyplomacja publiczna”, w zeszłym roku dofinansowywaliśmy też wiele projektów samorządowych realizowanych w ramach tego konkursu. Nie przeglądałem, jakie projekty obecnie wpłynęły, ale jestem pewien, że wpłynęły projekty również od podmiotów samorządowych.

SENATOR
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, skoro pan już poruszył sprawę tych konkursów, to ja mam zasadnicze pytanie: czy te 4 miliony zł to jest kwota wystarczająca na takie 4 komponenty w bardzo ważnych dziedzinach? A jest konieczność, myślę, że założenie powinno być takie, że to powinno dotrzeć do szerokiego grona odbiorców. Czy ta kwota jest wystarczająca, czy nie?

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Panie Ministrze?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
SZYMON SZYNKOWSKI VEL SĘK

Bardzo dziękuję.

To jest kwota 5 milionów zł na 4 komponenty, które wskazałem, ale to jest... Może tak. Znowu to jest pewien wycinek, tak? My realizujemy pewne projekty strategiczne. Tam dochodzi kwota 2 milionów 200 tysięcy zł, w tym jest realizacja filmów,

wystaw, spotów okolicznościowych promujących Polskę, no, mogę tu wymieniać. Mamy tu też regionalne ośrodki debaty międzynarodowej. Przypomnę, że to jest bardzo atrakcyjny mechanizm promowania działalności Polski na arenie międzynarodowej. Działa 16 takich ośrodków, w każdym województwie jest 1 regionalny ośrodek debaty międzynarodowej. One nie są prowadzone bezpośrednio przez ministerstwo, to jest rodzaj projektu. Jeśli dobrze pamiętam, to na 3 lata...

(Głos z sali: Tak, na 3 lata.)

...rozpisany jest konkurs, startują w nim podmioty, które później zajmują się prowadzeniem tych regionalnych ośrodków debaty międzynarodowej. Czasami to są uniwersytety, czasami stowarzyszenia, fundacje, bardzo różne podmioty, ale jest wspólny mianownik, taki, że MSZ kontroluje jakość funkcjonowania tych RODM. I staramy się przy odpowiednich kryteriach, wymogach zapewnić wysoką jakość. Tak że w zakresie dyplomacji publicznej, Pani Senator, to nie jest tylko ten konkurs, podejmowanych jest wiele innych działań. Jest Forum Polsko-Czeskie, konkurs na ekspozycję przy siedzibie NATO w Brukseli ze znakiem „Solidarności”, organizacja stoisk przy różnych okazjach, organizacja konferencji. Są tu również rozmaite niestandardowe działania, takie jak opracowywanie gier dla dzieci w różnych językach, zakup książek dla dzieci, zamówienie zestawu polskich gier komputerowych. No, tu jest cała paleta działań, z wykorzystaniem także nowoczesnych kanałów docierania w zakresie dyplomacji publicznej.

SENATOR
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Dziękuję.

Mam jeszcze takie pytanie. Czy wszystkie działania, które realizowała w ubiegłym okresie Polska Fundacja Narodowa, jeżeli chodzi o promocję Polski za granicą, były konsultowane czy uzgadniane z Ministerstwem Spraw Zagranicznych?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
SZYMON SZYNKOWSKI VEL SĘK

Nie, ponieważ działalność Polskiej Fundacji Narodowej nie jest związana ani z naszym budżetem, ani też nie jest... Nie mamy związku z tą

działalnością, ale wzajemnie wymieniamy informacje o tej działalności. Ona nie jest z nami planowana w sensie, że tak powiem, merytorycznym, w sensie prowadzenia uzgodnień, ale oczywiście wymieniamy uwagi, również uwagi krytyczne, co chcę jasno powiedzieć. To nie jest tak, że my nie dostrzegamy... Tak jak w swoich działaniach dostrzegamy różne mankamenty i staramy się prowadzić ewaluację, a następnie poprawiać skuteczność naszych działań, tak i w działaniach różnych innych podmiotów, które podejmują działania w zakresie promocji Polski na arenie międzynarodowej, dostrzegamy mankamenty i staramy się wyciągać wnioski.

(*Senator Gabriela Morawska-Stanecka: Dziękuję.*)

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Czy ktoś z państwa ma jeszcze jakieś pytania, uwagi?

Ja chciałbym zadać parę pytań, Panie Ministrze, takich może dosyć szczegółowych po tym, co udało się wyczytać z budżetu, projektu budżetu, a także na podstawie tego, co jest w priorytetach opisanych w załączniku do tego budżetu. Jest tutaj mowa o tym, że spadną o 12,6% dochody placówek zagranicznych. Co jest tego powodem?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
SZYMON SZYMKOWSKI VEL SĘK

Panie Przewodniczący, po prostu jest mniej czynności konsularnych, tzn. placówki zgłaszają, że nie ma czynności konsularnych w tej skali, żeby dochody mogły zostać utrzymane na podobnym poziomie. Tak więc to jest szacunek wynikający z tego, z jaką liczbą czynności konsularnych możemy mieć do czynienia i jakie będą dochody z tym związane w roku 2020.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dzięki.

Druga sprawa, która mnie nurtuje, to jest kwestia zmniejszenia budżetu Ministerstwa Spraw Zagranicznych w związku z przekazaniem odpowiednio do kancelarii premiera oraz do Ministerstwa

Rozwoju pionu europejskiego i pionu dyplomacji ekonomicznej. Jak to jest uwzględnione w budżecie, tzn. o ile zmniejszy się budżet Ministerstwa Spraw Zagranicznych, sensu stricto Ministerstwa Spraw Zagranicznych w tym zakresie?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
SZYMON SZYMKOWSKI VEL SĘK

Ponieważ ten podział jeszcze nie wszedł w życie, na tym etapie można powiedzieć, że w sensie finansowym nie jest to jeszcze rozdzielone. Jednak co do zasady część 23, czyli „Członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej”, to jest ta część wydatków, która winna zostać przeniesiona do dyspozycji Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i ministra odpowiedzialnego za sprawy europejskie. To jest kwota ok. 23 milionów zł.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

A jeżeli chodzi o ten pion dyplomacji ekonomicznej?

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Szymon Szynkowski vel Sęk: Mówimy o unijnej dyplomacji ekonomicznej...*)

Nie, nie, nie...

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Szymon Szynkowski vel Sęk: Nie?*)

Mówimy o pionie ekonomicznym, czyli tym, który w ramach ustawy o działach ma być przekazany do Ministerstwa Rozwoju.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Szymon Szynkowski vel Sęk: Jeśli mogę, to poprosiłbym panią dyrektor Biura Spraw Osobowych, która uczestniczyła w tych rozmowach, aby podzieliła się bliższymi informacjami...*)

Oczywiście. Bardzo proszę.

ZASTĘPCA DYREKTORA BIURA SPRAW
OSOBOWYCH W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
AGNIESZKA OLSZEWSKA

Ta ustawa czeka w tej chwili na podpis pana prezydenta, więc można powiedzieć, że...

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Szymon Szynkowski vel Sęk: Nie zakończyły się jeszcze...*)

Tak, dokładnie. Ta ustawa nie jest jeszcze ustawą, nie mamy szczegółowych informacji. Jeśli można, to poprosilibyśmy o możliwość udzielenia odpowiedzi na piśmie.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Bardzo proszę.

Rozumiem, że to będą szacunki. To jest zupełnie zrozumiałe.

Chciałbym też, aby Ministerstwo Spraw Zagranicznych odnotowało fakt, że senatorowie opozycji podczas debaty na ostatnim posiedzeniu plenarnym bronili pozostawienia tego właśnie wymiaru ekonomicznego w ramach Ministerstwa Spraw Zagranicznych, co wydaje nam się w pełni uzasadnione. Podobnie jak zresztą opowiadaliśmy się za utrzymaniem pionu europejskiego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, a nie powracaniem do rozwiązania, które było uzasadnione na etapie negocjacji w sprawie członkostwa Polski w Unii Europejskiej i które odzwierciedla w tej chwili stary układ z Urzędem Komitetu Integracji Europejskiej. Tak że prosimy o odnotowanie w Ministerstwie Spraw Zagranicznych tego, że opozycja broniła tych 2 rozwiązań, które są rozwiązaniami sprawdzonymi w ciągu ostatnich lat.

Oczywiście prosiłbym o to, żeby członkowie komisji otrzymali taką szacunkową informację na piśmie, jakie będą skutki finansowe wydzielania tych 2 wymiarów z Ministerstwa Spraw Zagranicznych, jeszcze przed zakończeniem debaty budżetowej w Senacie.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Szymon Szynkowski vel Sęk: Oczywiście, Panie Przewodniczący. Dziękuję bardzo.)

Mam pytanie do pani przedstawicielki Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, pani Magdaleny Tarczewskiej-Szymańskiej. Wspomniała pani o środkach dla poszczególnych instytutów. Nie mamy wątpliwości, bo od lat śledzimy działalność PISM, działalność OSW i działalność Instytutu Zachodniego, ale mamy wątpliwości co do działalności instytutu polsko-węgierskiego. Co on takiego zrobił w ubiegłym roku, żeby utrzymywać dla niego takie same środki jak w roku 2019? Gdyby pani zechciała nam przedstawić dokonania tego instytutu, byłoby, mówiąc językiem młodzieżowym, super.

(Dyrektor Generalny Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Magdalena Tarczewska-Szymańska: Panie Przewodniczący, jest z nami pan dyrektor Szymanowski, szef instytutu, więc jeżeli pan pozwoli, to oddam mu głos.)

Naturalnie. Bardzo proszę.

**DYREKTOR INSTYTUTU WSPÓŁPRACY
POLSKO-WĘGIERSKIEJ
IM. WACŁAWA FELCZAKA
MACIEJ SZYMANOWSKI**

Dziękuję.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Z miłą chęcią odpowiem. W ubiegłym roku rozdysponowaliśmy w ramach 2 podstawowych konkursów, czyli konkursu stypendialnego oraz konkursu na finansowanie i dofinansowanie, kwotę 2 milionów zł. Oprócz tego prowadziliśmy programy, które rada instytutu uznała za priorytetowe. O jakich rzeczach konkretnie mówimy? O bardzo różnych. Jak państwo zapoznają się... Jak mówi ustawa z 8 lutego 2018 r., jesteśmy instytucją, która działa w bardzo wielu obszarach, od nauki, oświaty, przez sport, po kulturę, jeżeli więc pan przewodniczący pozwoli mi na 2-minutową wypowiedź, to postaram się to szybko i konkretnie scharakteryzować

(Przewodniczący Bogdan Klich: Ja sam pana wywołałem, tak że...)

Jeśli chodzi o naukę, proszę państwa, to w ubiegłym roku przeprowadziliśmy pierwsze profesjonalne badanie opinii publicznej węgierskiej dotyczące Polski i Polaków, tak abyśmy jako Polska wiedzieli, gdzie są nasze słabe punkty, a gdzie są nasi sojusznicy. Z tego badania wyniknęły 2 sprawy. Sprawa pierwsza to katastrofalny poziom znajomości realiów polskich wśród Węgrów. Jedyńm rozpoznawalnym Polakiem wśród Polaków żyjących jest Lech Wałęsa. Tę osobę potrafiło zlokalizować i powiedzieć, kto to jest, niecałe 7% respondentów. Wszyscy pozostali polscy politycy, polscy piłkarze, np. Lewandowski, polscy kompozytorzy skończyli na poziomie poniżej 2%. Druga sprawa, która wyszła z tych badań, jest taka, że 53% młodych Węgrów życzyłoby sobie dalszego zacieśniania stosunków z Polską. Podobne badanie jest zresztą w tej chwili przeprowadzane przez CBOS. Te badania będą prezentowane. To węgierskie już było prezentowane, ale oba zostaną zaprezentowane

wkrótce, w marcu, w Warszawie. Jeśli chodzi o naukę, to podjęliśmy właśnie takie działanie, ale również inne, np. stworzenie pierwszego po ponad 50 latach podręcznika do nauki języka węgierskiego. Ten z lat pięćdziesiątych po prostu już nie spełniał oczekiwań, naszych oczekiwań, dotyczących chociażby słownictwa. No, trochę inne słownictwo było w latach pięćdziesiątych, trochę inne jest obecnie. W tej chwili uczymy blisko setkę dzieci węgierskich języka polskiego w 4 liceach. Może to nie wygląda imponująco, ale to jest dwa razy więcej niż w tej chwili się uczy na dwóch polonistykach na poziomie uniwersyteckim na Węgrzech. Uczymy również języka węgierskiego w Polsce. W ubiegłym roku uruchomiliśmy nauczanie w Warszawie w liceum im. Kossutha. W tej chwili od tego semestru dołącza 9 kolejnych szkół w całej Polsce.

Jeśli chodzi o sport, udało nam się doprowadzić do uruchomienia międzynarodowego karpackiego wyścigu kolarskiego z udziałem reprezentacji Polski, Węgier i wielu innych krajów naszej części Europy. Ten wyścig odbył się już w ubiegłym roku. W tym roku wystartuje 28 marca z wyspy Czepele. To jest ta wyspa, z której broń trafiła do Polski w okresie bitwy warszawskiej. Finał wyścigu odbędzie się w święto 3 maja w Przemyślu. W tym wyścigu, tak jak wspominałem, biorą udział reprezentacje kilkunastu państw, głównie z naszej części Europy, ale nie tylko, również np. reprezentacja francuska.

W ubiegłym roku zorganizowaliśmy uniwersytet letni w Krasiczynie koło Przemyśla. To jest uniwersytet, który zgromadził ok. 400 młodych Węgrów i Polaków, głównie studentów oraz osób świeżo po studiach, które reprezentowały takie kierunki jak dziennikarstwo, politologia, socjologia. Jest to taka szkoła liderów. Do południa te osoby zapoznawały się z różnymi zagadnieniami dotyczącymi Polski, Węgier, Europy Środkowej, Unii Europejskiej, NATO, a po południu miały okazję zapoznać się z tym, co ten region naszego kraju oferuje pod względem kulturalnym czy turystycznym.

Byliśmy reprezentowani i braliśmy udział, wskazane przez nas osoby brały udział w wielu różnych spotkaniach, forach, również ekonomicznych, np. w Forum Ekonomicznym w Krynicy.

Podsumowując, chcielibyśmy zwrócić uwagę na to, że działamy i staramy się działać zarówno

w takim wymiarze bezpośrednim, mniej lub bardziej widocznym – być może niektórzy z państwa mieli okazję uczestniczyć czy przynajmniej słyszeć o pikniku węgierskim w Łazienkach zorganizowanym latem ubiegłego roku, który zresztą powtórzymy w tym roku – jak i w takim wymiarze może mniej widocznym, jak już wspomniane przeze mnie nauczanie języka polskiego, węgierskiego, pisanie podręczników czy chociażby tworzenie... nie chcę powiedzieć, że to jest... tak, po prostu tworzenie aplikacji, która od maja będzie dostępna dla wszystkich chętnych, wskazującej wszystkim Polakom, a nieco później Węgom, ciekawe miejsca związane z historią naszych krajów, oczywiście pod warunkiem, że sobie wgramy taką aplikację. Zostało wytypowanych ok. 270 miast oraz innych ciekawych obiektów i każdy, kto będzie chciał, każdy, kto w Polsce interesuje się trochę historią Węgier, albo odwrotnie, będzie miał możliwość za pomocą swojej komórki, która zawibruje w odpowiednim momencie, dowiedzieć się, że właśnie przechodzi obok jakiegoś ciekawego miejsca związanego z historią naszych krajów. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję również.

Chciałbym zapytać o Bielsat. Ja 20 lat temu czy 19 lat temu, jeszcze jako świeży poseł, bardzo mocno wspierałem powstawanie tej telewizji. To jest nasze narzędzie, które i z punktu widzenia polskiej polityki wschodniej, i z punktu widzenia naszej mniejszości narodowej przez wiele, wiele lat odgrywało rzeczywiście ogromną rolę.

Co się dzieje z Bielsatem? Pytam w związku z tym, że pan minister wspominał o tym, że te środki na rzecz Bielsatu będą mniejsze.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
SZYMON SZYKOWSKI VEL SĘK**

Panie Przewodniczący, podobnie jak w roku 2019, jak sądzę, środki na telewizję Bielsat zostaną zapisane w rezerwie celowej. Podobna sytuacja była w przypadku środków np. na TVP Wilno.

Pierwotnie nie było ich w projekcie budżetu. Zostały umieszczone w projekcie budżetu...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, po zmianie. Tak że pragnę zapewnić pana przewodniczącego, że będziemy zabiegali o to, żeby środki na ten cel znalazły się ostatecznie w budżecie w formule rezerwy celowej.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Czyli planują państwo zmiany na etapie prac nad budżetem tak, żeby środki na Bielsat znalazły się w innej części, tak samo jak na TVP Wilno.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Jeśli dobrze zrozumiałem to, co pan minister powiedział?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
SZYMON SZYMKOWSKI VEL SĘK

Środki na TVP Wilno już są jako rezerwa celowa w budżecie. To oczywiście nie będzie decyzja Ministerstwa Spraw Zagranicznych, ale sądzę, że podobnie jak w roku 2019 środki na TVP Bielsat znajdują się w rezerwie celowej w budżecie.

(Przewodniczący Bogdan Klich: Jedno już jest, a o drugim pan sądzi.)

Tak, bo dzisiaj nie ma tego projektu.

(Przewodniczący Bogdan Klich: A co zrobić, żeby pańskie sąsiedztwo zamieniło się w rzeczywistość?)

Ministerstwo Spraw Zagranicznych nie będzie podejmowało decyzji w sprawie budżetu w zakresie tej rezerwy celowej, my nie jesteśmy tu decydem. Ja mogę mówić o swoich przypuszczeniach na podstawie sytuacji z roku 2019.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Czyli pan deklaruje, Panie Ministrze, że będą państwo zabiegać o to, żeby w tej rezerwie celowej znalazły się środki na dalsze funkcjonowanie telewizji Bielsat.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
SZYMON SZYMKOWSKI VEL SĘK

Tak, dokładnie tak to ująłem.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Protokołujemy.
(Brak nagrania)

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
SZYMON SZYMKOWSKI VEL SĘK

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Rok 2019 był rokiem rocznic. Tak rzeczywiście go postrzegaliśmy, bo tych rocznic ważnych było bardzo wiele. Ta najważniejsza była w roku 2018, stulecie niepodległości. Przy okazji tej rocznicy Ministerstwo Spraw Zagranicznych, jak państwo senatorowie pewnie wiecie, przeprowadziło bezprecedensową akcję w skali globalnej podświetlania wielu reprezentacyjnych obiektów na świecie na biało-czerwoną. Podświetliliśmy ok. 40 obiektów. Biorąc pod uwagę stosunkowo niewielkie koszty tego przedsięwzięcia, tej akcji – być może pan naczelnik sięgnie pamięcią i przypomni nam, ile kosztowała nas ta akcja, wedle mojej pamięci to była kwota w granicach 150–200 tysięcy zł – zwróćmy uwagę, jaki wygenerowała ona zasięg poprzez wzmocnienie jej docieralności w mediach społecznościowych. Oceniamy, że dotarła ona do ok. 100 milionów osób na całym świecie. Przypomnę, że podświetliliśmy piramidy egipskie, budynek Burdż Chalifa, sfinksa, Krzywą Wieżę w Pizie, wiele, wiele innych obiektów. To pokazuje, że czasami dobry pomysł pozwala za niewielkie fundusze uzyskać bardzo dobry efekt.

Ale też kolejny rok rocznic – zaraz wyjaśnię, skąd ten przydługi wstęp – uświadomił nam, jak wielka szansa tkwi w wydarzeniach rocznicowych, by promować Polskę i ważne wydarzenia z jej historii. Wykorzystaliśmy to przy okazji rocznicy wstąpienia do Unii Europejskiej, także później, przy okazji tych tragicznych rocznic,

gdzie dyplomacja historyczna miała szczególne znaczenie, takich jak siedemdziesiąta piąta rocznica powstania warszawskiego, osiemdziesiąta rocznica wybuchu II wojny światowej. Tych rocznic było więcej, ja wymieniam tylko te najważniejsze.

Postanowiliśmy w roku 2020 zdefiniować te rocznice, na których będziemy opierali promocję Polski poza granicami kraju, wybrać te najważniejsze oraz cały szereg tych mniejszych, które już nie będą strategicznymi rocznicami, ale też będziemy je traktować jako punkt zaczepienia do opowiadania o Polsce na świecie, bo to właśnie jest zadaniem dyplomacji publicznej. Są takie 2 rocznice, powiedziałbym, flagowe, strategiczne, które chcemy w roku 2020 zaznaczyć: to jest rocznica bitwy warszawskiej, stulecie bitwy warszawskiej oraz wspomniane przez pana przewodniczącego czterdziestolecie powstania „Solidarności”. Jestem po rozmowie z panem przewodniczącym Piotrem Dudą w tej sprawie, będziemy koordynować nasze działania we współpracy z „Solidarnością”. Mamy już przygotowane wstępne zarysy, pomysły, w jaki sposób chcielibyśmy działać, ale pozwolicie państwo, że nie będę się dzielił szczegółami, ponieważ działanie w zakresie dyplomacji publicznej musi wykorzystywać też pewien efekt zaskoczenia. Ale – i tu pan naczelnik mnie wspomóż – czy my dzisiaj jesteśmy w stanie zdefiniować kwoty? Wydaje mi się, że nie. My będziemy w stanie zdefiniować kwoty przeznaczane na obchody poszczególnych rocznic dopiero wtedy, kiedy będziemy mieli już bardzo szczegółowo opracowane kanały promocyjne, kiedy te akcje będziemy mieli opracowane w dużych szczegółach. My na razie jesteśmy na etapie prowadzenia ustaleń z „Solidarnością” co do tego, co dokładnie chcemy zrobić, i od tego też zależy to, ile później pieniędzy będziemy na to potrzebowali. W każdym razie zapewniam pana przewodniczącego, że czterdziestolecie „Solidarności” jest dla nas 1 z tych 2 strategicznych rocznic, które chcemy wykorzystać do promocji Polski poza granicami kraju i tego, że to nie od muru berlińskiego rozpoczął się upadek komunizmu, że to nie był ten punkt rozpoczynający upadek komunizmu, ale właśnie „Solidarności” była w istocie tym punktem przełamującym żelazną kurtynę.

PRZEWODNICZĄCY BOGDAN KLICH

No właśnie do tego chciałem pana ministra zachęcić, żeby o tym pamiętać, że to nie mur berliński, tylko „Solidarność”.

A zakładam, że konstruuując budżet, wkład do budżetu państwa, państwo przynajmniej oszacowali środki, które będą przeznaczane na poszczególne działania. I jeżeli te 2 działania, tzn. upamiętnienie rocznicy bitwy warszawskiej oraz powstania „Solidarności”, są działaniami priorytetowymi, to gdybyście państwo zechcieli powiedzieć przynajmniej szacunkowo, jakie środki na ten cel przeznaczycie, to prosiłbym o to, nie tylko po konsultacji z panem Piotrem Dudą, który chyba w tamtym czasie był gdzieś indziej, ale przede wszystkim z tymi, którzy zakładali „Solidarność” w tamtym czasie, m.in. z prezydentem Lechem Wałęsą. Szacunkowo.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH SZYMON SZYKOWSKI VEL SĘK

Panie Przewodniczący, ja mogę powiedzieć o jednej rzeczy, która jest takim wymiernym konkretem, w przypadku której mogę mówić nawet trochę więcej niż o szacunkach, bo są tu rozpisane konkretne kwoty. Planujemy, jak powiedziałem, postawić przy siedzibie Sojuszu Północnoatlantyckiego w Brukseli ekspozycję, który to ekspozycja jest znakiem „Solidarności”, duży fizyczny znak „Solidarności”, który na trwałe będzie przypominał o roli związku i tego, co później, po roku 1980 się stało, co było wielkim dziełem „Solidarności”. Projekt tej konstrukcji przestrzennej, nadzór autorski nad wykonaniem i montażem, pozyskanie praw autorskich do znaku „Solidarności”, wszystkie te elementy składają się na kwotę 186 tysięcy zł. Ale to jest tylko jedna rzecz.

Jeśli zaś chodzi o wiele innych działań związanych z upamiętnieniem rocznicy „Solidarności”, to moim zdaniem jest jeszcze za wcześnie, żeby mówić o kwotach, chyba że państwo z Departamentu Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej uważają inaczej, ale wydaje mi się, że dzisiaj jest za wcześnie, aby o tym mówić. Bardzo proszę, może...

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Bardzo proszę.

NACZELNIK WYDZIAŁU PROGRAMOWANIA
I REALIZACJI BUDŻETU W DEPARTAMENCIE
DYPLOMACJI PUBLICZNEJ I KULTURALNEJ
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
MAGDALENA WASZCZUK

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Proszę państwa, placówki zagraniczne otrzymują środki finansowe na swoje działania i w ramach tych środków na rok 2020 na pewno będą realizowane różne działania związane z obchodami rocznic. Tak że to, jakie to będą środki, my możemy sobie szacować, ale jakie dokładnie środki zostaną na to przeznaczone i jakie zostaną wykorzystane, będzie zależało od projektów składanych przez placówki. Budżet dla placówek zaplanowany na etapie projektu ustawy budżetowej to jest ponad 26 milionów zł. To jest budżet na działania w obszarze dyplomacji publicznej i kulturalnej, w tym dla 25 instytucji, którym przekazujemy połowę tej kwoty.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Szymon Szykowski vel Sęk: Ale my mówimy o całości działań...)

Tak, o całości działań w obszarze dyplomacji publicznej, w które to działania wpisują się projekty związane z obchodami tych rocznic. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dobrze.

To tylko tak na marginesie powiem, że środowiska założycieli „Solidarności”, wiem przynajmniej o 2 takich środowiskach w 2 miastach w Polsce, w tym w moim rodzinnym Krakowie, są już po przygotowaniu planu obchodów tej rocznicy na rok 2020. Nie chcę zawstydząć Ministerstwa Spraw Zagranicznych tym przykładem, ale zachęcam do tego, żeby taki szeroki plan jak najszybciej powstał, zwłaszcza że przypominam sobie, ile razy z ministrem Czaputowiczem w dwójkę siedzieliśmy w więzieniu za

„Solidarności”. Tak więc myślę, że ze strony ministra spraw zagranicznych jest pełne zrozumienie dla idei upamiętnienia czterdziestej rocznicy „Solidarności”, i uważam, że MSZ nie trzeba do tego specjalnie zachęcać.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Szymon Szykowski vel Sęk: Nie trzeba, czujemy się zachęceni.)

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa ma jakieś pytania, uwagi albo jakieś opinie?

(Senator Marek Plura: Ja mam.)

Bardzo proszę, pan senator Plura.

SENATOR
MAREK PLURA

Panie Ministrze, mam pytanie o telewizję Wilno, bo przyznaję, że nie jestem pilnym obserwatorem kanałów Telewizji Polskiej, to już od kilku lat, dlatego nie znam tego kanału. Czy pan mógłby, choćby ze swojego punktu widzenia, powiedzieć mi, jaka jest misja tego kanału? Rozumiem, że Biełsat to jest nasz ważny, polski, cywilizacyjny, prodemokratyczny wkład w rozwój Europy Wschodniej. Ale Wilno, stolica Litwy, państwa demokratycznego, członka Unii Europejskiej... Pewnie inne są założenia dla tego kanału. Przypuszczam, że być może jest on dedykowany Polonii. Jeśli tak, to czy są jakieś oficjalne reakcje rządu litewskiego na taki, że tak powiem, mocny krok? Zwłaszcza że wiemy, że relacje polsko-litewskie na Litwie są trudne. Pytanie: czy ten kanał pomaga je normować? Ja wyobrażam sobie, że jeżeli ten kanał ma wspierać życie społeczności mniejszości polskiej na Litwie, to też może budzić trudne opinie i reakcje, pewnie tak samo, jak byłoby to w przypadku, gdyby Republika Federalna Niemiec uruchomiła kanał TV Breslau, TV Oppeln albo TV Hindenburg.

Mam jeszcze jedno, ostatnie pytanie. Czy istnieją jakieś zamiary tworzenia tego typu kanałów, ale ukierunkowanych może bardziej na południowy wschód, gdzie również jest wiele Polonii? Czy będzie kanał TVP Kijów, TVP Lwów, może TVP Wołyń? Jak ta sprawa wygląda? Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Panie Ministrze, bardzo proszę.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
SZYMON SZYŃKOWSKI VEL SĘK

Dziękuję panu senatorowi za to pytanie.

Może po kolei. Władze litewskie nie zgłaszały zastrzeżeń do idei powstania kanału TVP Wilno ani obecnie nie zgłaszają do realizacji tej idei. Przeciwnie. Po pierwszych miesiącach funkcjonowania oceny tej telewizji przez władze litewskie są ocenami pozytywnymi i to wyrażanymi również na wysokim szczeblu. Ja o to zapytałem. Pamiętam, ponieważ sam byłem obecny na otwarciu kanału TVP Wilno 17 września ub.r., kiedy to otwierał ten kanał pan premier Mateusz Morawiecki, że... Czy był tam obecny premier Litwy? Trudno mi to sobie przypomnieć. Ale na pewno na tej uroczystości był przedstawiciel, wysoki przedstawiciel władz Litwy, co pokazuje też aprobatę rządu litewskiego i polityków litewskich dla tej idei.

A jaka jest szczegółowo ta idea? Otóż ta telewizja ma realizować kilka celów. Ona ma z jednej strony rzeczywiście docierać do Polaków mieszkających na Litwie z aktualnymi wiadomościami o tym, co dzieje się w Polsce. Polaków mieszkających na Litwie jest między 160 a 200 tysięcy. Są na Litwie rejony, gdzie Polacy stanowią większość, nie są tylko mniejszością, ale stanowią większość, np. rejon sołeczniowski. Potrzeba posiadania bieżących informacji o tym, co dzieje się w Polsce, była wielokrotnie zgłaszana i kanał TVP Wilno ma na tę potrzebę odpowiadać. Z drugiej strony ten kanał realizuje potrzebę dostarczania aktualnych wiadomości o tym, co dzieje się na Wileńszczyźnie, w języku polskim. Wiadomości te przekazywane są przez redakcję złożoną z młodych dziennikarzy stamtąd, tę redakcję tworzą osoby z Wileńszczyzny, to nie są dziennikarze przywiezieni z Polski. Oczywiście oni odbywali szkolenia pod okiem dziennikarzy z polskiej telewizji publicznej, ale jest to zespół rekrutowany stamtąd. Takim flagowym programem tego kanału TVP Wilno jest serwis „Info Wilno”. Jest to program w rodzaju „Teleexpressu”, w którym z jednej strony przekazywane są wiadomości o bieżących wydarzeniach w Polsce, ważnych wydarzeniach, wydarzeniach na świecie, które mogą być ważne z punktu widzenia Polaków mieszkających na Wileńszczyźnie, ale też o tym, co się dzieje na Wileńszczyźnie.

Jest jeszcze jeden bardzo istotny aspekt, tzn. duża obecność kanałów rosyjskojęzycznych, w tym również kanałów medialnych, nie mówię tu tylko o kanałach klasycznej telewizji, różnych kanałach docierania medialnego, za pośrednictwem których dociera narracja Federacji Rosyjskiej zarówno do Polaków mieszkających na Litwie, jak i w ogóle do mieszkańców Litwy. I TVP Wilno jest też formułą odpowiedzi na tego rodzaju narrację, próbą zbudowania przeciwwagi dla tego rodzaju narracji. Jak się wydaje, do tej pory próbą udaną, chociaż cały czas będącą na etapie rozwoju. W tej chwili TVP Wilno to są, jeśli dobrze pamiętam, 2 godziny – tak, Pani Dyrektor? – 2 godziny w paśmie TVP Polonia, tak?

(*Głos z sali:* Tak, tak, 2 godziny programu informacyjnego.)

Teraz są to 2 godziny programu informacyjnego w paśmie TVP Polonia. Docelowo oczywiście ma być znacznie więcej tych informacji tworzonych autorsko przez redakcję TVP Wilno. Myślę, że po roku będziemy w stanie zdać państwu relację z postępów w rozwoju tego kanału.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.

Zamykam dyskusję.

Czy ktoś z państwa chciałby złożyć jakąś poprawkę albo jakąś opinię wyrazić na temat przedstawionego projektu budżetu?

(*Senator Gabriela Morawska-Stanecka:* Tak, ja chciałabym...)

Bardzo proszę, Pani Marszałek.

SENATOR
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Ja chciałabym zgłosić poprawkę. I od razu, na samym początku chciałabym zaznaczyć, że to wszystko, co krytyczne, to nie jest w stosunku do państwa, dlatego że komisja bardzo mocno wspiera działalność ministerstwa i aktywność Polski na Wschodzie, dlatego bardzo niepokojący jest fakt, że na przestrzeni ostatnich lat, biorąc pod uwagę założenia polityki zagranicznej na 2020 r. i wskazania obszarów priorytetowych dla Polski, zauważalny jest konsekwentny spadek udziału budżetu spraw zagranicznych

w strukturze całego budżetu. W 2011 r. było to 0,61%, dzisiaj to jest 0,47%. Limit wydatków Ministerstwa Spraw Zagranicznych określono na kwotę 2 miliardów 27 milionów 60 tysięcy zł. Jest to kwota o niemal 40 milionów mniejsza niż w roku ubiegłym. Oczywiście słuszną rzeczą jest to – i zasługuje to na pochwałę – że w tym projekcie budżetu zawarto wzrost wynagrodzeń w wysokości 6%, co stanowi kwotę 18 milionów, jednakże, biorąc to pod uwagę, realny spadek możliwości sprawczych budżetu opiewa na kwotę niemal 60 milionów zł w porównaniu do roku ubiegłego.

Mając na uwadze sytuację na Bliskim Wschodzie, brak stabilności międzynarodowej, potrzebę większego zaangażowania się w negocjacje dotyczące kolejnej perspektywy finansowej, niestety, trzeba ten budżet określić jako budżet nieodpowiedzialnej oszczędności.

W związku z faktem, że redukcja dokonała się na obszarze pomocy rozwojowej, która jest bardzo istotna w związku z zagrożeniem płynącym z Bliskiego Wschodu i w zasadzie niestabilną sytuacją na Bliskim Wschodzie, i priorytetu, aby pomocy udzielać tam, na miejscu, wnoszę o zwiększenie wydatków w części 45 „Sprawy zagraniczne” na pomoc zagraniczną, rozdział 75079 „Dotacje i subwencje”, na polską pomoc kierowaną przez Departament Współpracy Rozwojowej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych w celu zbliżenia się do osiągnięcia wyznaczonego przez ONZ celu 0,7% PKB przeznaczonego na pomoc rozwojową. Ja tylko przypominam, że na pomoc rozwojową wydajemy, przeznaczamy 0,13% PKB, tj. ok. 2,7 miliarda. W sumie byłaby to kwota 100 milionów zł.

Źródło finansowania. W części 13 „Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu” proponuję zmniejszyć o kwotę 50 milionów wydatki na urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa, rozdział 75101 „Wydatki bieżące jednostek budżetowych”, oraz w części 29 „Obrona narodowa” proponuję zmniejszyć wydatki o 50 milionów zł na Wojska Obrony Terytorialnej, rozdział 72206 „Wydatki bieżące jednostek budżetowych”. Te budżety są bardzo pokaźne i z powodu ujęcia 50 milionów z każdego z nich nic się wydarzy, a przeznaczenie tych 100 milionów na zwiększenie wydatków na taką pomoc, na sprawy zagraniczne i pomoc

rozwojową, jak myślę, jest zasadne. Dlatego taką poprawkę zgłaszam.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję, Pani Marszałek.

Ja bym chciał jeszcze dopytać – była o tym mowa, ale nie wiem, czy wszyscy mamy tego świadomość – o ile zmniejszyła się w stosunku do zeszłorocznego budżetu kwota przeznaczona na pomoc rozwojową?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

(Brak nagrania)

**NACZELNIK WYDZIAŁU PROGRAMOWANIA
I REALIZACJI BUDŻETU W DEPARTAMENCIE
DYPLOMACJI PUBLICZNEJ I KULTURALNEJ
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
MAGDALENA WASZCZUK**

W stosunku do roku ubiegłego, według moich wyliczeń, to jest 45 milionów.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję bardzo.

Czy w sprawie tej poprawki są jakieś uwagi państwa?

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
SZYMON SZYMKOWSKI VEL SĘK**

Może sprecyzujemy. Tutaj chwilę, przepraszam, te dyskusje trwały.

Panie Przewodniczący, jeśli pan pozwoli...

(Przewodniczący Bogdan Klich: Proszę, Panie Ministrze.)

Tam w pierwotnej kwocie 145 milionów zł była też zapisana kwota np. na telewizję Wilno...

(Głos z sali: I Bielsat.)

...i telewizję Bielsat. Tak więc nie można tak wprost... Jeśli chodzi o telewizję Wilno, to są środki, tyle że w tej chwili kwota ta jest zapisana

w budżecie rezerwy. Jest rezerwa celowa dla telewizji Wilno, tak?

(Głos z sali: Nie, nie. Wilno...)

(Senator Gabriela Morawska-Stanecka: Ja w uzasadnieniu...)

Aha, wprost w naszym budżecie.

(Głos z sali: Tak.)

Ale w jakiej pozycji jest ona wpisana?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, w innej kategorii jest po prostu zapisana. To jest 8 milionów zł.

SENATOR

GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Tak, ale biorąc pod uwagę, Panie Ministrze, to, jakie kwoty my powinniśmy przeznaczać, to i tak jest za mało na pomoc rozwojową.

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

Dobrze. Taka poprawka została formalnie złożona przez panią marszałek Morawską-Stanecką.

Czy do tej poprawki są jakieś uwagi?

Ja mam uwagę, mianowicie taką. Nawet przyjmując, że to jest zmniejszenie o 45 milionów zł, a sądzę, że możemy bardziej progresywnie dochodzić do tego celu 0,7% PKB, który byłby przeznaczany na pomoc rozwojową, chciałbym zaproponować poprawkę do poprawki. Mianowicie byłaby to taka poprawka do poprawki, aby nie o 50 milionów zł zmniejszać środki dla Instytutu Pamięci Narodowej, ale żeby to zmniejszenie było mniejsze. Dlatego...

(Senator Gabriela Morawska-Stanecka: W takim razie jakie konkretnie, Panie Przewodniczący?)

Dokładnie o 25 milionów zł, czyli połowę, tak, o 25 milionów zł, czyli połowę z tego, co pani marszałek proponuje.

Zatem zgłaszam taką poprawkę do poprawki, aby zwiększenie kwoty przeznaczonej na pomoc zagraniczną było w wysokości 75 milionów zł i aby pochodziło z tych 2 części, które pani proponuje, ale z części 13 „Instytut Pamięci Narodowej” nie w kwocie 50 milionów zł, lecz 25 milionów zł.

SENATOR

GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Ja się zgadzam na to, żeby ten wniosek tak poprawić, jeżeli będzie taka wola. Nie wnoszę uwag do tej uwagi.

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

Czy musimy głosować nad poprawką do poprawki, czy też wystarczy ta akceptacja ze strony składającego poprawkę?

GŁÓWNY LEGISLATOR

W BIURZE LEGISLACYJNYM

W KANCELARII SENATU

ALDONA FIGURA

Jeżeli jest akceptacja takiej zmiany, to jest to jedna poprawka państwa senatorów.

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

W takim razie dziękuję bardzo za uzgodnienie tej poprawki.

Poprawka przedstawiona przez panią marszałek Morawską-Stanecką byłaby w tej chwili poprawką zwiększającą wydatki na pomoc zagraniczną do kwoty 75 milionów zł pozyskiwanej z 2 części, tzn. z części 13 „Instytut Pamięci Narodowej”...

(Senator Gabriela Morawska-Stanecka: To znaczy o kwotę...)

Tak, o kwotę.

Byłaby ona pozyskiwana z części 13 „Instytut Pamięci Narodowej”, w której wydatki zostałyby zmniejszone o kwotę 25 milionów zł, oraz z części 29 „Obrona narodowa”, gdzie proponuje się zmniejszyć wydatki o kwotę 50 milionów zł.

Czy dla pań i panów senatorów jest to czytelna, jasna propozycja? Dziękuję bardzo.

W związku z tym zarządzam głosowanie.

Kto z państwa jest za przyjęciem tak zredagowanej poprawki do budżetu? (4)

Kto z państwa jest przeciw? (1)

Kto z państwa się wstrzymał? (0)

Rozumiem, że mamy kworum, i rozumiem, że w związku z tym stosunkiem głosów 4:1 ta poprawka została przyjęta przez Komisję Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej.

A zatem komisja po wysłuchaniu informacji przedstawionych przez przedstawicieli rządu, za które dziękuję, oraz przeprowadzeniu dyskusji wnosi o wprowadzenie tej poprawki do ustawy budżetowej na rok 2020.

Kto jest za przyjęciem takiego sformułowania? (4)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

W wyniku głosowania, w którym 4 senatorów głosowało za, a 1 wstrzymał się od głosu,

takie sformułowanie przedstawi senator sprawozdawca.

Chciałbym zaproponować marszałka Michała Kamińskiego jako senatora sprawozdawcę dla komisji budżetowej, bo to będzie sprawozdanie przedstawiane komisji budżetowej ze strony Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej.

Czy jest akceptacja dla tej kandydatury?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jest akceptacja.

W związku z tym dziękuję państwu, dziękuję również państwu.

Zamykam posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej.

(Koniec posiedzenia o godzinie 14 minut 14)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Edycji i Poligrafii